

Рецензија

На седници Наставно-научног већа Факултета безбедности од 17. децембра 2020. године именована сам за рецензента рукописа – уџбеника проф. др Жељка Бралића под насловом *Теорија и организација образовања*. Након прегледа и читања достављеног рукописа упућујем Наставно-научном већу следећу оцену.

Рукопис уџбеника аутора др Жељка Бралића под насловом *Теорија и организација образовања* достављен ми је у штампаном и у дигиталном облику. Штампани рукопис има обим од 280 страна густо куцаног текста.

Рукопис обухвата три главне целине.

1. *Педагогија*. Педагошка целина има следеће основне делове: Васпитање; Васпитање и развој личности; Циљ и задаци васпитања (умно, морално, естетско, телесно и здравствено васпитање); Педагогија као наука; Педагошке научне дисциплине; Педагогија и друге науке (филозофија, психологија, социологија, економија, антропологија, историја); Методологија педагошких истраживања (методе, технике, инструменти); Из историје васпитања (посебно одабрани делови који олакшавају разумевање настанка и развоја васпитања као друштвене појаве).

2. *Дидактика*: Дидактика као педагошка дисциплина; образовање и настава (чиниоци наставе, циљ и задаци наставе, врсте наставе, настава на даљину, онлајн настава); Настава и наставни садржаји (наставни план и наставни програм, традиционалне и савремене теорије о избору наставних садржаја); Дидактички принципи; Наставне методе (методе засноване на посматрању, на речима, на практичној делатности); Разредно-часовни систем (настанак, развој, позитивне и негативне карактеристике); Организациони облици наставног рада (фронтални, групни, индивидуални рад у настави).

3. *Андрологија*: Доживотно образовање и андрагогија; Концепција доживотног образовања и њена реализација (формално, неформално, информално образовање, организационо, искуствено учење); Конституисање андрагошке науке (заснивање андрагогије, концепције андрагогије, андрагогија и друге науке); Андрагошке научне дисциплине; Андрагошка методологија; Учење у одраслом добу (зрелост и одраслост, способности за учење, мотивација за учење); Андрагогија и образовне потребе (теорије образовних потреба, андрагошки циклус утврђивања образовних потреба); Циљеви и подручја образовања одраслих (хуманистички, социјални, економски циљ); образовање и социјализација одраслих људи; образовање одраслих и слободно време.

Композиција, структура, распоред материје и обим појединих делова уџбеника логички су распоређени и чине хомогену целину која у потпуности одговара

наставном програму предмета за који је намењен. Аутор је у конципирању, писању и обликовању уџбеника у потпуности поштовао важеће критерије за универзитетске уџбенике који су утврђени у одговарајућим правилницима Универзитета у Београду и Факултета безбедности.

Познато ми је да су студенти у савладавању наставног предмета *Теорија и организација образовања* током дужег временског периода имали тешкоћа у изучавању предметног садржаја због нужности да користе више различитих извора и делова уџбеника из педагогије, дидактике и андрагогије: Скоро сви коришћени извори и уџбеници били су старијег датума, неки делимично застарели, и обједињавање наставних садржаја у оквиру јединственог уџбеника представљаће значајно унапређење наставе поменутог предмета.

Нарочито наглашавам да је поменути наставни предмет сложена целина која обухвата садржаје чак три научне и наставне дисциплине – педагогије, дидактике и андрагогије, што је аутору морало отежати концепирање јединственог уџбеника који обухвата све потребне садржаје у одговарајућем обиму који не би премашао утврђене параметре оптерећења студената на наставном предмету. Аутор је са успехом обликовао уџбеник који управо у одговарајућој мери обухвата све неопходне садржаје који су квалитативно и квантитативно прилагођени наставном програму предмета и студентима Факултета безбедности који наставни предмет изучавају.

Аутор је у писању уџбеника са успехом у различитим деловима актуелизовао и осавременио наставно градиво у складу са савременим потребама и догађајима, што ће студентима омогућити да остваре ближи контакт са наставним предметом и садржајем, и да се квалитетније упознају са захтевима савременог и будућег друштва које ће подразумевати стално и целоживотно учење најразличитијих садржаја и континуирано стручно и лично усавршавање, промене радних места и професија. Тиме се нарочито доприноси остваривању и најзначајнијег васпитног циља наставе предмета *Теорија и организација образовања*.

Закључујем да рукопис уџбеника аутора проф. др Жељка Бралића под насловом *Теорија и организација образовања* испуњава све квалитативне, стручне и формалне критерије за универзитетски уџбеник, и предлажем да се одобри за објављивање и штампање.

Београд, 24. децембра 2020. године

Рецензент:

Др Шефика Алибабић, редовни професор
Филозофски факултет
Универзитета у Београду